

ΤΑ ΠΡΟΣΩΠΑ - ΤΑ ΚΤΙΡΙΑ - ΟΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ - ΤΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

Η ένδυση και η υπόδηση στην παλιά Πάτρα

ΑΠΟ ΤΟΝ ΥΠΑΙΘΡΙΟ ΛΟΥΣΤΡΟ ΣΤΙΣ ΠΛΑΤΕΙΕΣ ΚΑΙ ΤΟΝ ΡΑΦΤΗ ΤΗΣ ΓΕΙΤΟΝΙΑΣ ΜΕΧΡΙ ΤΑ ΜΕΓΑΛΑ ΠΟΛΥΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΑΦΙΕΡΩΜΑΤΟΣ:
ΤΑΣΟΣ ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ

Δεν πέρασαν δα και πολλά χρόνια από τότε που στο πάνω μέρος της πλατείας Γεωργίου συναντούσαμε, ικανό έστω και διαρκώς μειούμενο, αριθμό από υπαίθριους λούστρους, ίσα για μια πρόχειρη περιποίηση των παπουτσιών. Εποχές που η κατάσταση στα περισσότερα πεζοδρόμια της πόλης ήταν φθοροποιός δύναμη για τα -ούτως ή άλλως ακριβά- υποδήματα. Τα οποία, δεν πετιόντουσαν με την πρώτη ευκαιρία, αλλά τουναντίον, πήγαιναν στον τσαγκάρη της γειτονιάς για την αναγκαία επιδιόρθωση. Πού να περισσέψουν λεφτά για μια ελαφρά τη καρδία αγορά νέων; Ήταν η ίδια εποχή που η αγορά ενός κοστούμιού δεν γινόταν σε κάποιο μαγαζί ή πολύ περισσότερο όπως σήμερα, μέσω ίντερνετ, αλλά

από τον ράφτη της γειτονιάς μας. Ήταν ιεροτελεστία η κατασκευή του, προϋπόθεση η επιλογή του υφάσματος, η μέτρηση πάνω στον πελάτη, οι πολλές πρόβες ανάλογα με την πρόοδο της ραφής του, μέχρι το τελικό «φινιρίσμα» και την αγορά του. Δύσκολη διαδικασία, μα σάματις γινόταν πολλές φορές. Ένα - δυο κοστούμια έραβαν στην ζωή τους οι παππούδες μας, το πρώτο συνήθως για τον γάμο τους, το δε δεύτερο -αν είχαν- το φορούσαν για πάντα, αρχής γενομένης από την τελετή της κηδείας... Οπως και να έχει, άλλοι καιροί τότε, άλλοι οι σημερινοί. Πολλά πράγματα έχουν αλλάξει, εκτός από τις ανάγκες μας για ένδυση και υπόδηση, εκτός από το καλό γούστο! Αναγκαίο αφιέρωμα στο ανά χειρας τεύχος των «Επιλογών» της «Πελοποννήσου» στους ανθρώπους και τις επιχειρήσεις που υπηρέτησαν τις ανάγκες των καλοντυμένων Πατρινών!

☞ Πλανόδιος λούστρος με τα κασελάκια και τον ανήλικο βοηθό του, που -τι ειρωνεία- δεν φορά παπούτσια. Δύσκολες εικόνες στην Πάτρα του 1927 (Harry Alverson Franck)

Για προϊόντα - πολιτισμικά αντικείμενα και έργα
Andonidis
Καρακίου 112
Πρωτοποριακή αποθήκη λευκών ειδών και κεντημάτων σε ποικιλίες έκλεκτες εσωτερικού και εξωτερικού
Τιμές προσιτές - λογικές
Μιά επίσκεψή σας θα μūs τιμήση και θα ξεπεράση τις προσδοκίες σας

☞ Πέραν των προσδοκιών (αρχείο Νικόλα Φιλοπούλου)

➔ **ΟΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΕΣ ΚΑΙ ΟΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΜΑΣ** κατά τον 19ο και τον 20ό αιώνα είχαν κατατάξει την Αχαΐα στην πρωτοπορία της Ελλάδας και της Ευρώπης. Είχαν φέρει ανάπτυξη, ευημερία και πολιτισμό. Σήμερα, δυστυχώς, διανύουμε την πιο «σκοτεινή» περίοδο. Οι επιχειρήσεις και οι επαγγελματίες πλήττονται, ενώ η Αχαΐα είναι στις τελευταίες θέσεις σε όλους τους δείκτες. **Η παράταξη «Επιμελητήριο Πρωταγωνιστής»** ιδρύθηκε για να μετατρέψει το Επιμελητήριο από «απόντα» σε «πρωταγωνιστή» της προσπάθειας να πάρει ξανά η Αχαΐα τη θέση που της αρμόζει στην Ελλάδα και την Ευρώπη. Στο πλαίσιο αυτό, σας προσφέρουμε μια σειρά **Ενθέτων** που περιγράφουν την **ένδοξη ιστορία των επιχειρήσεων και των επαγγελματιών της Αχαΐας**.

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΤΟΥ ΕΜΠΟΡΙΚΟΥ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟΥ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟΥ ΑΧΑΪΑΣ

- ☞ Η ανάπτυξη και η τοπική οικονομία στον 19ο και 20ό αιώνα
- ☞ Βιομηχανίες-Επιχειρήσεις-Πρόσωπα-Γεγονότα

ΧΟΡΗΓΟΣ ΕΚΔΟΣΗΣ

ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΠΡΩΤΑΓΩΝΙΣΤΗΣ
ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΥΜΕ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ

ΠΡΩΤΟΠΟΡΟΙ ΤΗΣ ΕΠΟΧΗΣ

Πινακίδες και διαφημίσεις

ΑΣ ΘΥΜΗΘΟΥΜΕ ΜΕΡΙΚΑ ΠΑΛΙΑ ΜΑΓΑΖΙΑ ΤΗΣ ΠΑΤΡΑΣ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΠΙΝΑΚΙΔΕΣ, ΥΛΙΚΑ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑΣ, ΔΙΑΦΗΜΙΣΕΙΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΧΩΡΙΣΕΙΣ ΣΤΟΝ ΤΟΠΙΚΟ ΤΥΠΟ

ΡΑΦΕΙΟΝ
ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΜΑΣΤΟΡΟΠΟΥΛΟΥ
Ρ. Φερραίου 63 - Τηλ. 29-14
ΠΑΤΡΑΙ

ΠΡΟΣΚΛΗΣΙΣ

Ἀξιότιμη Κύριε,
Θὰ θεωρήσω τιμὴν μου, τὴν παρουσία σας εἰς τὰ ἐγκαίνια τοῦ νέου Καταστήματός μου (ΡΑΦΕΙΟΥ) ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Ρ. Φερραίου 63, τελεσθόμενα τὴν 12ην Νοεμβρίου 1962 ἡμέραν Δευτέραν καὶ ὥραν 7.30' μ. μ.
Ἡ παρουσία σας εἰς τὰ ἐγκαίνια, θὰ ἀποτελέσῃ δι' ἐμὲ μιὰ ἐκδήλωσι ἀναγνωρίσεως τῆς προσπάθειάς μου, διὰ τὴν ἐξυπηρέτησιν τῆς πελατείας μου.

Ὅλως ὁμέτερος
ΒΑΣΙΛΙΟΣ ΜΑΣΤΟΡΟΠΟΥΛΟΣ

1

2

Τὰ ρούχα σας ἑπιζητήθησαν κινεζοὶ ὡς διὰ μαγίας.

Τὸ ὑψηλὸν ὑπερέτερον ΚΑΘΑΡΙΣΤΗΡΙΟΝ-ΣΙΔΗΡΩΤΗΡΙΟΝ "ΤΟ ΜΑΓΙΚΟΝ", ἑκκατῶν καὶ ἀνεκαταστάτων τελέσων.

• Ἐκκαθαίρει μὲ νέα ὑπερκαθαὰ μηχανήματα καὶ ἐγκαταστάσεις ὑπερκαθαίρει.
• Ἀποκαθάρνει καθάρως σάββαν.
• Πρακτικὴ καθάρσις κατ' αἶσαν ἢ ἐν τακτικῶν καὶ 21-18.

ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΝ Παναχαϊκῆς & Ἱεροθέου Ἀρχειπισκόπου. Ε. ΠΑΤΡΑΙΩΝ
Καρίθου & Πλ. Γεωργίου Τηλ. 21-18. Ἱεροθέου & Παναχαϊκῆς Τηλ. 34-11

3

Μπιζοῦ 1949
ΠΑΡΙΣΙ-ΠΑΤΡΑΙ

ΜΟΝΟΝ στὸ Παρίσι καὶ στὰς ΠΑΤΡΑΣ θὰ φερθεῖσιν ἀπὸ τὸν ὠραιόκοσμον τὰ ἀφθάστου τέχνης καὶ ὁμορφίης ΚΟΣΜΗΜΑΤΑ PLEXIGLAS τῶν μεγάλων Οἰκῶν Μπιζουτερι HERVE -TOLEDE ποὺ ἐβραβεύθησαν στὴν ἐφετηνὴ ἔκθεσι κοσμημάτων στὸ Παρίσι

Ἐπισκεφθῆτε τὴν ΕΚΘ ΣΙ μας

ΑΡΩΜΑΤΟΠΟΙΙΑ
ΑΔΕΛΦΩΝ ΤΖΟΛΑ
ΜΑΙΖΩΝΟΣ 84 Πάτραι Τηλ. 32-53

4

ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΙΣ

Τὸ Ἀμερικανικὸν καθαριστήριον τοῦ κ. ΘΕΟΔ. ΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟΥ μετεφερθὲ ἀπὸ τὸ στενὸ παλαιῶν διακαστηρίων εἰς τὸ ἰδιόκτητον οἶκημα ἐπὶ τῆς διασταυρώσεως Κανακάρη--Παντανάσσης.

5

6

7

ΓΙΑ ΤΙΣ ΓΙΟΡΤΕΣ
Ἐξελεκτὰ δῶρα

Α.Τ.ΣΙΜΠΟΥΚΗ
Γκρένα
ΜΑΙΖΩΝΟΣ 97

8

1 Το περίφημο ραφείο του Βασίλη Μαστοροπούλου εγκαινιάστηκε το 1962 (αρχείο Χριστίνας Μαστοροπούλου) 2 Ενα συνηθισμένο τετράγωνο με εμπορικά καταστήματα, τη δεκαετία του '80 στην οδό Γούναρη (και Καραϊσκάκη). Σε πρώτο πλάνο δύο καταστήματα με ρούχα προσελκύουν το ενδιαφέρον δυο νεαρών (αρχείο Ανδρέα Λύλιου) 3 Διαφήμιση της δεκαετίας του '50 για το καθαριστήριο «Μαγικό» που βρισκόταν Παναχαϊκῆς και Ἱεροθέου, όπου και η ἐξοδος των αεραγωγῶν στο πεζοδρόμιο! Τα πρώτα καθαριστήρια με υπηρεσίες delivery εἶναι γεγονός (αρχείο Ἀρη Μπετσαβά) 4 Εἶδη μπιζοῦ στὴν Πάτρα τοῦ 1949 5 Ἀνακοίνωσις γιὰ τὴ μεταφορὰ τοῦ καθαριστηρίου σε νέα διεύθυνσι, δημοσιευμένη στὶς 13 Ἰανουαρίου 1935 (Μουσεῖο Τύπου ΕΣΗΕΠΗΝ) 6 Το κατάστημα Τσιμπούκη βρισκόταν στὸ ἰσόγειο τῆς οἰκίας Τζίνη, Μαϊζῶνος καὶ Ἀγίου Νικολάου 7 Η βιτρίνα μετὰ τῆς αναγκαίας πινακίδας τοῦ καταστήματος υποδημάτων Φῶτη Πλέγα στὴν οδό Ἡφαιστου περὶ τὴ δεκαετία τοῦ '60 (H. Armstrong Roberts) 8 Διαφήμιση τοῦ καταστήματος Τσιμπούκη ἐνόψει εορτῶν τοῦ 1969 στὴν «Ἐθνικὴ Φωνή» (αρχείο Γιώργου Τσιμπούκη)

ΕΝΔΥΣΗ

Υπέροχα μαγαζιά στην παλιά πόλη

ΥΠΗΡΞΕ ΕΠΟΧΗ ΠΟΥ Η ΑΓΟΡΑ ΡΟΥΧΩΝ ΗΤΑΝ ΚΑΙ ΑΚΡΙΒΗ, ΑΛΛΑ ΚΑΙ... ΙΕΡΟΤΕΛΕΣΤΙΑ

Ενα μικρό οδοιπορικό σε παλιά καταστήματα της Πάτρας. Μια εποχή που η ένδυση όπως και η υπόδυση ήταν πανάκριβη, απαιτούσε δε τη δική της ιεροτελεστία!

ΣΤΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΑΘΛΗΤΙΚΩΝ ΕΙΔΩΝ
ΧΡΗΣΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΙΔΗ
 ΠΛΑΤΕΙΑ ΓΕΩΡΓΙΟΥ 50 - ΤΗΛ. 272.224
ΠΑΤΡΑ
 Θα βρείτε σε μεγάλη ποικιλία και προσιτές τιμές, τα
ΑΘΛΗΤΙΚΑ ΕΙΔΗ των μεγάλων οίκων:
ΤΑΪΓΚΕΡ - ΚΑΝΚΕΡΟΣ - ΜΙΤΣΕ - ΜΥΑΝΑΟΠ
ΣΠΡΙΝΤΕΡ - ΣΙΤΑ ΒΑΛΑΣ - ΑΝΤΙΜΙΡΑΑ

"ΒΙ - ΕΝ"
 CLOTHING INDUSTRY LTD
 17 AMERIKIS STR. - TEL. 426.523
 PATRAS - GREECE
 MANAGER: I. ΚΟΥΤΣΟΠΟΥΛΟΣ ΤΗΛ. 420.341

ΥΠΟΚΑΜΙΣΑ
ΠΙΖΑΜΕΣ
ΓΡΑΒΑΤΕΣ

Δοξομαχίας

Κουκέττα

ΜΑΙΖΩΝΟΣ 101-ΠΑΤΡΑ
 ΠΕΤΡΟΣ ΣΚΕΥΗΣ-ΤΗΛ. 273.545

Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΚΑΜΠΑΡΙΝΩΝ
Σ. ΜΠΑΛΑΣΚΑΣ
 ΡΟΗΝΑΙ ΣΤΑΔΙΟΥ 52 ΤΗΛ. 23-316

ΚΑΜΠΑΡΙΝΕΣ
BURBERRYS

ΑΔΕΛΦΟΙ ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΙ & ΣΙΑ
 ΜΑΙΖΩΝΟΣ 74

1 Ηρθε στην Πάτρα, έπαιξε σπουδαία μπάλα στην Παναχαϊκή, άνοιξε δε και το δικό του μαγαζί με αθλητικά στο πάνω μέρος της πλατείας Γεωργίου. Ο λόγος για τον Χρήστο Αποστολιδή (αρχείο Νίκου Δρακόπουλου) 2 Θα 'λεγε κανείς ότι η συγκεκριμένη κάρτα ανήκει σε μαγαζί του εξωτερικού (αρχείο Νικόλα Φιλίππου) 3 Τα πάντα είχε! (αρχείο Ηλία Γεωργίου) 4 Διατηρείται ακόμα η σκούλα από την «Κουκέττα» (συλλογή Ανδρέα Παπαδάτου) 5 Δεκαετία '60 και τα καθαριστήρια στην Πάτρα έχουν τα δικά τους οχήματα για τη μεταφορά ρούχων κ.λπ. Οι νοικοκυρές έπαιψαν πια να πλένουν χαλιά στις αυλές (αρχείο Βασίλη Καραβασιλή) 6 Ρεπορτάζ στον τοπικό Τύπο για τα εγκαίνια του καταστήματος της κ. Χρονοπούλου, στις 18 Οκτωβρίου 1973 (Μουσείο Τύπου ΕΣΗΕΠΗΝ) 7 Η Πάτρα διέθετε τον δικό της βασιλιά των Καμπαριντών, στην οδό Μαιζώνος («Νεολόγος» 8 Νοεμβρίου 1938) 8 Είναι Σεπτέμβριος του 1965 και ο νεαρός πιτσιρικάς φωτογραφίζεται σε εμπορικό τετράγωνο στο κέντρο της Πάτρας, μπροστά από τα μαγαζιά στα οποία πήγαινε καφέδες και λοιπές παραγγελίες από το παρακείμενο καφενείο της Ερμού, «Στόα του Μπαράκου». Διακρίνεται το κατάστημα της καλτοσοβιομηχανίας Ηλιόπουλου (αρχείο Θανάση Μπαράκου)

ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΑ

Το εμπόριο στη ρωμαϊκή Πάτρα

ΓΡΑΦΕΙ Ο ΚΩΣΤΑΣ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ ΓΙΑ ΤΟΝ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΑ ΑΥΓΟΥΣΤΟ ΤΗΣ ΡΩΜΗΣ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΠΡΩΤΟΥΣ ΤΟΚΟΓΛΥΦΟΥΣ

Παραθέτουμε ένα μικρό απόσπασμα από το «Ιστορικό Λεξικό» του Κώστα Τριανταφύλλου αναφορικά με την άνθηση του εμπορίου στην Πάτρα των ρωμαϊκών χρόνων. Κάποια πράγματα, σχεδόν 2,5 χιλιάδες χρόνια με-

τά, δεν έχουν αλλάξει καθόλου! Αναλυτικά: «Η Αγορά εις την αρχαίαν πόλιν ήτο το μεγαλύτερον και ευπρεπέστερον τμήμα αυτής. Ερχονται και εγκαθίστανται εκ Ρώμης μεγαλέμποροι, όπως ο Μάρκος Κούρι-

ος, φίλος του Κικέρωνος, ο Γερήλος κ.ά. Ο αυτοκράτωρ Αύγουστος, εκτιμήσας την εμπορικήν θέσιν των Πατρών, αποκατέστησεν εις αυτάς Αποικίαν Ρωμαίων και κατέστησεν εις Πάτρας ναυτικήν βάση. Αι Πάτραι τότε ήκμασαν εμπορικώς και ναυτι-

λιακώς, έχουσαι αντίζηλον την Κόρινθον. Και ο Πλούταρχος, επισκεφθείς τας Πάτρας, αναφέρει ενδεικτικώς αυτάς ομιλών διά την μαστίζουσαν κατά την εποχήν του την Ελλάδα τοκογλυφίαν (άλλος δε εξ' άλλου δέχεται τοκιστής ή πραγματευτής Κορίνθιος,

είτα Πατρέυς, ειτ' Αθηναίος, άχρις αν υπό πάντων περικρουόμενος εις τόκους διαλυθή και κατακερματισθή» εις το «Περί του μη δειν δανείζεσθαι»). Και ο Λουκιανός επιτίθηται κατά τίνος Πατρέως Θεαγένους, ο όποιος εδάνειζε πολλά χρήματα.

Αναφέρεται δε εν Πάτραις και βιοτεχνία και εμπόριον. Ηδη από Ιουστινιανού εισάγεται εις την Πελοπόννησον η καλλιέργεια μεταξοβομβύκων και η κατασκευή μεταξωτών. Η Δανιηλίδς τον Θ' αι. έχει βιοτεχνίαν με τοιαύτην παραγωγήν».

1 Ο «Φάρος» στην οδό Μαιζώνος (αρχείο Ανδρέα Φωτιά) 2 Καθαριστήρια «Αλφα» στην οδό Νόρμαν, με εγγυημένη εργασία 3 Ακροστιχίδα με τη λέξη υποδήματα σε διαφήμιση στον «Νεολόγο» στις 31/10/1924 (Μουσείο Τύπου ΕΣΗΕΠΗΝ) 4 Κατάστημα με είδη ένδυσης, κουβέρτες, μαντίλια κ.ά στην Πάτρα (Πιθανώς στην οδό Καραϊσκάκη) το 1953 (Ellen Luerbach) 5 Νεότερη διαφήμιση της μπουτίκ «Αντιόπη» (αρχείο Αντιόπης Κακογιάννη) 6 Αυτά ήταν τα top μαγαζιά της Ρήγα Φεραίου το 1993 (συλλογή Οδυσσέα Ξεριζωτή)

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

1 Το κατάστημα Ανδρέα Στεργιόπουλου στην οδό Ερμού 52 (αρχείο Εύης Στεργιοπούλου) 2 Μαλλία για πλέξιμο από τους αδελφούς Χαϊκάλι περί το 1968, στο ισόγειο της οικίας Θωμόπουλου, Κορίνθου και πλατεία Γεωργίου (αρχείο Δωρή / Δήμου Πατρέων) 3 Στα Ψηλαλώνια η μουσική Ανδρέα Κοσμοπούλου (αρχείο Νικόλα Φιλόπουλου) 4 Το παιδικό κατάστημα «Πικολίνο» στην οδό Κορίνθου (αρχείο Νίκου Φιλόπουλου) 5 Το κατάστημα ενδυμάτων της Μίνας Χριστοπούλου στην Γούναρη 6 Τα πάντα έβρισκες στο συγκεκριμένο μαγαζί. Όλα με δόσεις! (αρχείο Αρη Μπετσαβά) 7 Υποκάμισον πολυτελείας «Κρόνος» (αρχείο Ρούλης Αλεξοπούλου) 8 Κουμπί από το σπουδαίο μαγαζί γυναικείας ένδυσης, «Αλντα Μόντα» που εγκαινιάστηκε στην πλατεία Όλγας το 1973 (αρχείο Βασιλικής Καριώτη) 9 Νυφικά και βαπτιστικά από την «Χαρά» στην... απεξοδρόμητη τότε (δεκ. '80) οδό Αγίου Νικολάου (αρχείο Αρη Μπετσαβά) 10 Το εμπορικό κατάστημα του Οθωνα Γιαννακόπουλου, παράδεισος της κυρίες της εποχής στην μεταπολεμική Πάτρα. Βρισκόταν στο ισόγειο του «Εσπερου» στην πλατεία Γεωργίου («Εθνικός Κήρυξ» 11/11/1951)

ΣΕΡΠ

Ο εμποροράπτες της Πάτρας

ΣΤΗΝ ΠΛΑΤΕΙΑ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΑΠΟ ΤΟ 1970

Ο ΣΕΡΠ (Συνεταιρισμός Εμποροραπτών Πατρών) άνοιξε στην πλατεία Γεωργίου 28Α' το 1970-71 και μεγαλούργησε με υπεύθυνους καταστάματα τον Γιάννη Μπέτσο που αργότερα ήταν υπεύθυνος και στο κατάστημα της Μαιζώνας 54 όπου μεταφέρθηκε. Πολύ κοινωνικός και αναγνωρισμένα πολύ καλός

εμποροϋπάλληλος, τόσο για τους συναδέλφους του και τους συνεταιριστές εμποροράπτες, όσο και για τους πελάτες. Μετά το κλείσιμο του καταστήματος στην οδό Μαιζώνας 54, μεταφέρθηκε Μαιζώνας 94 όπου και τερμάτισε τη λειτουργία του. Οι πιο παλιοί θα θυμούνται στο κατάστημα τον υπάλληλο Φάνη και τον Παναγιώτη με καθήκοντα λογιστή.

1 Κάρτα από το κατάστημα βαπτιστικών Γιάννη Κόντη, περί το τέλη δεκαετίας '60 (αρχείο Σπύρου Αντωνιάδη)

2 Η πρώτη σακούλα του καταστήματος (σύγχρονο μαγαζί για τον άνδρα, Σ.Ε.Ρ.Π. σε Πάτρα και Αίγιο), σε μέγεθος Α4 για μικροπράγματα (αρχείο Γιάννη Μυλωνά)

3 Κολλαριστό - κολλαριστό το πουκάμισο Κρόνος (αρχείο Ρούλης Αλεξοπούλου)

4-5 Ο Γεράσιμος Μπεκατώρος (προπάππος της ολυμπιονίκη Σοφίας Μπεκατώρου) και η Σοφία Αντωνοπούλου που διατηρούσαν μαγαζί με κοστούμια στην Πατρέως (αρχείο Σωτήρη Κουρλαμπά - Πεφάνη)

6 Αντεξε στον χρόνο «Καλογεράτος», γωνία Μαιζώνας και Αγίου Νικολάου (ιδιωτική συλλογή)

7 Ογκοδέστατη διαφήμιση του «Αναστασόπουλου» το 1935 (Μουσείο Τύπου ΕΣΗΕΠΗΝ)

8 Εντυπωσιακή διαφήμιση για την έναρξη λειτουργίας της «Μελίσσας» στη Ρήγα Φεραίου (αρχείο Βασιλικής Καριώτη)

**ΦΑΝΕΛΛΑΙ
ΚΟΥΒΕΡΤΑΙ
ΚΑΣΜΗΡΙΑ
ΖΕΡΣΕ-Υ'
ΜΑΛΛΙΑ
ΚΑΛΤΣΑΙ**

**ΠΟΛΥΝΤΑΙ
ΕΙΣ ΤΑ ΠΡΑΤΗΡΙΑ ΜΑΣ**

**ΚΑΛΛΙΤΕΡΑΣ
- ΤΙΜΑΣ -**

ΑΝΑΣΤΑΣΟΠΟΥΛΟΣ

ΜΕΓΑ ΕΜΠΟΡΙΚΟΝ ΓΕΓΟΝΟΣ 15.000.000!!!

ΜΕΛΙΣΣΑ

Σταματήστε κάθε αγορά σας προτού έπισκεφθήτε το κατάστημα «ΜΕΛΙΣΣΑ»

ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

ΠΡΟΣΟΧΗ

Ρ. Φεραίου 86, Πάτρα, τηλ. 73-647

ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΝ
ΓΥΝΑΙΚΕΙΩΝ ΦΟΡΕΜΑΤΩΝ
ΑΓΓΕΛΙΚΗΣ Δ. ΦΟΡΤΟΥΝΑ

Τὸ ἀνωτέρω ἐργοστάσιον μεταφερθὲν ἐσχάτως ἐξ Ἀθηνῶν εἰς Πάτρας καὶ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Ὑψηλάντου ἀριθ. 138 ἔχει τὴν μεγαλειτέραν συζυγὴν μηχανήν τῆς τελευταίας μόδας. Ἔινε γνωστὴ ἢ φήμη τῆς κυρίας

ΑΓΓΕΛΙΚΗΣ ΦΟΡΤΟΥΝΑ
καὶ ἀπὸ τὰς Ἀθῆνας διὰ τὴν τελείαν ἐφαρμογὴν τῶν ἐνδυμασιῶν καὶ διὰ τὴν εὐθηνίαν τῶν τιμῶν.

Διὰ τὰ βεβαιωθῆτε περὶ τῶν ἀνωτέρω, μία ἐπισκεψίτε ἀρκεῖ. Οὐδέποτε τουαλέττα 10—12 δραχμῶν ἐλάσση.

ΑΘΗΝΑΪΚΗ ΑΓΟΡΑ

ΝΥΝΕΙ ΦΟΡΝΑ • ΝΥΝΕΙ ΚΟΜΜΑ

ΕΤΟΙΜΑ ΜΟΝΤΕΡΝΑ ΕΝΔΥΜΑΤΑ
Ἀνδρικό • Γυναίκεο • Παιδικό

ΠΑΤΡΑ - ΠΥΡΓΟΣ - ΚΕΦΑΛΟΝΙΑ - ΑΓΡΙΝΙΟ

ΟΤΑΝ ΑΝΘΙΣΟΥΝ ΤΑ ΔΕΝΔΡΑ
ΘΑ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΘΕΝ ΜΙΑΝ ΣΥΛΛΟΓΗΝ ΑΝΘΕΙΑ

D. Diamantis

ΤΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΔΙΑΜΑΝΤΗ ΟΤΙ ΔΕΙΚΝΕΙ
ΕΙΣ ΜΕΤΑΞΟΤΑ ΕΙΝΕ ΟΤΙ ΠΑΡΟΥΣΙΑΖΕΙ
Η ΠΑΡΙΣΙΝΗ HAUTE COUTURE
ΔΙΑΡΚΩΣ ΝΕΑΙ ΑΠΕΞΙΣ

ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ-ΠΑΤΡΩΝ

"BUCKY" ΠΛΕΚΤΑ ΠΟΙΟΤΗΤΟΣ
ΤΖΕΝΗ ΖΩΓΟΠΟΥΛΟΥ
ΚΟΡΙΝΘΟΥ 387 - ΠΑΤΡΑΙ

ΕΚΤΕΛΟΥΝΤΑΙ ΠΑΡΑΓΕΛΙΑΙ
ΕΙΣ ΓΥΝΑΙΚΕΙΑ ΦΟΡΕΜΑΤΑ ΚΑΙ ΤΑΓΙΕΡ

•
ΔΙΑΘΕΤΟΜΕΝ
ΕΤΟΙΜΑ ΠΑΙΔΙΚΑ ΚΑΙ ΕΦΗΒΙΚΑ

== ΤΙΜΑΙ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ ΜΑΙ ==

1 Οι εποχές δεν ευνοούν πια τα κοστούμια «κατά παραγγελία». Βρισκόμαστε λίγο πριν τα μέσα της δεκαετίας του '90, λίγο πριν το τέλος δηλαδή, αφού τα «ετοιμαζιδικά» έχουν ήδη κατακλύσει την αγορά. Σε πείσμα των καιρών, ο Χρήστος Φραγκούλιας, κοστούμαρισμένος πάντα και ευθυτενής πίσω από τον πάγκο του, κυριαρχεί στο ατμοσφαιρικό σκηνικό του ραφείου του στην πλατεία Καποδιστρίου στο Μαρκάτο (αρχείο Παναγιώτη Σωτηρόπουλου) 2 Στην οδό Υψηλάντου 138 είχαμε εργοστάσιο γυναικείων φορεμάτων, με 10-12 δραχμές η κάθε τουαλέτα ή 2 λεπτά του ευρώ! Όλα αυτά το 1910 («Οδηγός Πατρών» 1910) 3 Εμπορική επιτυχία τη δεκαετία του '80 στα Ψηλαλώνια για την «Αθηναϊκή Αγορά» (αρχείο Οδυσσέας Ζερζιωτή) 4 Εξαιρετική για τα δεδομένα της εποχής διαφήμιση του καταστήματος Διαμάντη, στην Αγίου Νικολάου («Τηλέγραφος» / «Πελοπόννησος» 20 Ιανουαρίου 1935) 5-6 Η παλιά πινακίδα στη μετώπη του μαγαζιού που ανακαλύφθηκε τυχαία στο πλαίσιο ανακαίνισης. Μαγαζί με είδη προικός από τον Ανδρέα Στεργίουπουλο στην οδό Ερμού (αρχείο Εύης Στεργίουπούλου) 7 Ο Ισαάκ Ιωακίμης που διατηρούσε κατάστημα υφασμάτων στην οδό Μαιζώνος 125, ήταν δε και πρόεδρος της ισραηλιτικής κοινότητας Πατρών (αρχείο Αρη Μπετσαβά) 8 Πλεκτά ποιότητας αλλά και φορέματα από την Τζένη Ζωγοπούλου (αρχείο Νίκου Φιλόπουλου)

Η ΠΕΡΙΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΠΑΠΟΥΤΣΙΩΝ

Οι λούστροι της Πάτρας

ΕΝΑ ΑΠΟ ΤΑ ΠΟΛΛΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΑ ΠΟΥ ΧΑΘΗΚΕ ΣΤΟ ΠΕΡΑΣΜΑ ΤΩΝ ΔΕΚΑΕΤΙΩΝ

1

2

3

4

1 Ένας από τους τελευταίους στην Πάτρα, ήδη είμαστε στη δεκαετία του '80 (από το βιβλίο «Πάτρα» του Π. Σωτηρόπουλου)

2 Μικρός λούστρος ποζάρει με τα συνεργά του στο φωτογραφείο «Ηλιος» του Ηλία Σακελλαρόπουλου, Πάτρα δεκαετία '20 (αρχείο Βασίλη Καραβασιλή)

3 Χρόνια αργότερα, τέλη δεκαετίας '80, ο λούστρος της πλατείας με το σκυλάκι και το κλασικό κασελάκι, αναβάθμισε το κάθισμα με μια παλιά καρέκλα κουρέα και πόζαρε στον φακό του Γιώργου Τσιμτσιμπί

4 Ο Maynard Owen Williams απθανατίζει τον πατέρα του Χριστόφορου Κατοάμπα, ιδρυτή της Πειραιϊκής-Πατραϊκής, να γυαλίζει τα παπούτσια του σε άγνωστο λούστρο στην πλατεία Γεωργίου. Η φωτογραφία δημοσιεύτηκε στο National Geographic το 1930

Ο πελάτης άπλωνε το πόδι του στο στη μπρούτζινη συνήθως βάση απ' το κασέλι και όλα τα άλλα τα αναλάμβανε ο λούστρος. Δίπλωνε το μπατζάκι μη λερωθεί και έχωνε χαρτόνια από τσιγαρόκουτα στα πλάγια για να προστατέψει την κάλτσα. Ξεσκόνιζε με βούρτσα το πα-

πούτσι, έβαζε λίγη αλοιφή από το μπουκαλάκι με το κατάλληλο χρώμα, και την άπλωνε παντού με την βούρτσα. Με ελαφρύ χτύπημα της βούρτσας στο παπούτσι έδινε το σύνθημα στον πελάτη να αλλάξει πόδι. Επαναλάμβανε την διαδικασία και επέστρεφε στο πρώτο για να του δώσει το τελικό γυάλισμα με πανί και με

ειδική αλοιφή, το «ευρωπαϊκό» όπως το έλεγαν. Μερικοί λούστροι έκαναν επίδειξη της δεξιοτεχνίας τους προσφέροντας δωρεάν θέαμα στο κοινό, πετώντας τις βούρτσες στριφογυριστά στο αέρα, σαν ζογκλέρ, ή χτυπώντας τες ρυθμικά στο κασελάκι. Ο λούστρος μπορεί να ήταν και πλανόδιος κάποιος

φορές όταν κουράζοντας από το σκαμνί του. Η λέξη «λούστρος» ήταν συνώνυμη του σημερινού γύφτου και αποτελούσε βρισιά. Το επάγγελμα ήταν ταπεινό από τη φύση του, ο λούστρος πολλές φορές δε κοιτούσε ψηλά στον πελάτη όσο διαρκούσε η δουλειά του εκτός αν ήταν ανάγκη να του πει κάτι.

ΕΠΙΛΟΓΕΣ

ΜΗ ΧΑΣΕΤΕ ΤΟ ΣΑΒΒΑΤΟΚΥΡΙΑΚΟ
31 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ - 1 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ

Οι τοπικές βιομηχανίες και βιοτεχνίες της Πάτρας

➤ Οι πρώτες οικογενειακές επιχειρήσεις ➤ Παρήγαγαν είδη πρώτης ανάγκης, λειτουργούσαν ήδη από τον 19ο αιώνα ➤ Ιστορική αναδρομή ➤ Η στήριξη της τοπικής κοινωνίας
➤ Οι μεγάλες οικονομικές δραστηριότητες ➤ Επιχειρήσεις που χάθηκαν ➤ Εξυπηρέτηση - προσωπικό - οι ιδιοκτήτες ➤ Φωτογραφικό οδοιπορικό ➤ Πώς καλύπτονταν οι ανάγκες σε προσωπικό ➤ Παλιές ιστορίες ➤ Εξαιρετικό άκουσμα στην ελληνική επικράτεια